

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond
regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VEDY,
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

5. FOTOGRAFOVANIE A VIDEO V EXTERIÉRI

Reprodukčná, reklamná a produkčná fotografia

„Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.“

Téma „fotenie plagátu - reprodukcie bežnej fotografie, maľby, dokumentu.“

- Oblasť reprodukčnej fotografie je veľmi náročná na vybavenie a skúsenosti. Bez kvalitného reprodukčného vybavenia sa nedajú získať naozaj kvalitné výsledky. Napriek tomu však skúsme zhrnúť aspoň základné poznatky a postupy, ktoré môžete splniť aj v amatérskych podmienkach a výsledky vašich reprodukcí budú vcelku solídne.

Aktivita 1 - cvičenie - hľadanie účelu reprodukcí, vernosť farieb - plagátu

Prvá vec, ktorú musíte vedieť je, na aký účel budú vaše reprodukcia slúžiť. Ak na bežnú internetovú prezentáciu produktu, nemusíte sa tak trápiť s kvalitou ako keby obrázky išli do tlače.

- Na internete zavesené fotografie reprodukcí nie sú nikdy zobrazené v celkom verných farbách. Z toho vyplýva, že pri reprodukcii nemusíte až tak naliehavo dbať na dokonalú farebnosť reprodukcie.
- Naopak, ak je obrázok v skutočnosti veľmi tmavý, môžete ho pre použitie na internete mierne zosvetliť aby bol na bežných monitoroch trochu lepšie čitateľný.
- Pri reprodukovaní plagátu, dokumentu narazíte na niekoľko problémov, ktoré v domácich podmienkach prakticky nie je možné celkom ošetriť. Dopomôcť si budete musieť retušou a to pri dvojmegapixelovom rozlíšení bude na kvalite výsledku asi trochu vidieť. Ak ale plagát, dokument plánujete zavesiť na internet v pomerne malom rozlíšení, podarí sa vám celkom použiteľná reprodukcia.
- **Pozrime si na chvíľu ukážky nafotených produktov, dokumentov, plagátov na internete a porovnajme ich kvalitu, účel použitia a vernosť farieb.**

Aktivita 2 - cvičenie - fotenie dokumentu, reprodukcie, plagátu so širokouhlým a zoom objektívom

- Väčšina fotoaparátov má skreslený obraz. Ak fotíte širokouhlým objektívom, plagát nebude obdĺžnikový, ale bude mať tvar súdka.
- Červené, zaoblené čiary znázorňujú skreslenie. Správne by mali byť rovné...
- Horšie je, že sa s tým nedá nič robiť. Preto vám nezostane nič iné, ako obrázok po nafotení vyretušovať a skreslenie odstrániť. Odporúčam vám obrázok pred tak masívnymi úpravami zväčšiť na rozmer s dlhším okrajom aspoň 3000 pixelov. Interpolácie a transformácie sa tak menej podpíšu na kvalite dvojmegapixelového obrázka. Po vyretušovaní ho znova zmenšite na potrebnú veľkosť.
- Pre tých, čo máte fotoaparát s optickým zoomom bude jednoduchšie pritiahnúť zoom na maximálne priblíženie. V takom stave má väčšina objektívov takmer nulové skreslenie a odpadne vám tak potreba retuše.
- **Vyskúšajme si pár záberov so širokouhlým a zoom objektívom, nafotíte pár dokumentov, plagátov, neskôr stiahneme snímky do PC a porovnajme ich ale zatiaľ neupravujte.**

Aktivita 3 - cvičenie - fotenie kolmo k predlohe

- Správne a ideálne by bolo fotografovať reprodukovanú predlohu celkom presne kolmo proti jej stredu. Túto polohu nie je jednoduché dosiahnuť ani v prípade, že máte špeciálny reprodukčný stojan.
- Ak ku predlohe nebudete s fotoaparátom stáť presne kolmo, obraz bude skreslený perspektívne.
- Červené čiary naznačujú smer perspektívy. Správne by mali byť celkom rovnobežné s okrajmi obrázka.
- Dbajte, aby ste pri reprodukování umiestnili objektív aparátu kolmo pred predlohu a to presne nad jej stredom v horizontálnej aj vertikálnej osi.
- **Ideálne:** Keby ste položili objektív na plagát zhruba na mieste pravej ruky ľavého občana a kolmo zdvihli fotoaparát tak, aby sa plagát presne zmestil do rozmeru fotky, bolo by to ideálne.
- **V praxi:** Presne sa vám to podarí len ťažko. Nejaké odchýlky si veľmi nevšímajte, odstránia sa ľahko retušou.
- **Vyskúšajme si pár záberov kolmého nastavenie, neskôr stiahneme snímky do PC a porovnajme ich.**

Aktivita 4 - cvičenie - využitie priestoru - pozrime si na chvíľu ukážky

- Asi najťažšou chybou býva, že nevyužijete plný rozmer, ktorý máte k dispozícii. Položíte **plagát, dokument**, na zem a cvak.
- Je tam. Ale je tam aj veľká väčšina okolia, ktoré vás nezaujíma. Ak by ste chceli tento **plagát, dokument**, orezať a zavesiť napríklad na internet, bude dosť neostrý.
- Takto vyzerá primerane využitý rozmer. Máte určitú rezervu na okrajoch – tá nie je nutná, ak fotíte zo statívu. Ale pri foteaní z ruky sa aparátom ľahko pohne a kúsok **plagát, dokument** by bol mimo rozmer. V žiadnom prípade by ste však nemali fotiť tak, aby sa ktorýkoľvek okraj reprodukcie takmer dotýkal okraja fotky. Hrubou chybou je, ak sa dokonca kus predlohy na fotku “nezmestí”.

- **Rovnosť predlohy - Plagát, dokument** ak nie je práve nový bude mať asi mierne zvlnenie, či náznaky pokrčenia. Tieto miesta sú veľmi nepríjemné, pretože na fotografii ich môže byť vidieť.
- Bud' preto, že ako malý, ale reliéf vrhajú svetlo, alebo z toho dôvodu, že niektorá z vypuklejších častí nerovnosti vrhá odlesky, napríklad blesku.
- **Svetlo** - Ak vám do miestnosti, v ktorej chcete fotografovať **plagát dokument** svieti dostatok denného svetla, overte si, či sa dá umiestniť tak, aby bol osvetlený čo najviac plynulo. Nemal by byť na ňom vrhnutý žiadny tieň, ani svetlo by nemalo byť akokoľvek nepravidelné.
- Veľmi dobrým svetlom je slnko – osvetľuje silno, celkom rovnomerne a veľmi často stačí. Ak však svieti aj na vás, narazíte na rovnaký problém, ako pri blesku – na odlesky.
- **Ak použijete blesk, narazíte na problém odleskov.**

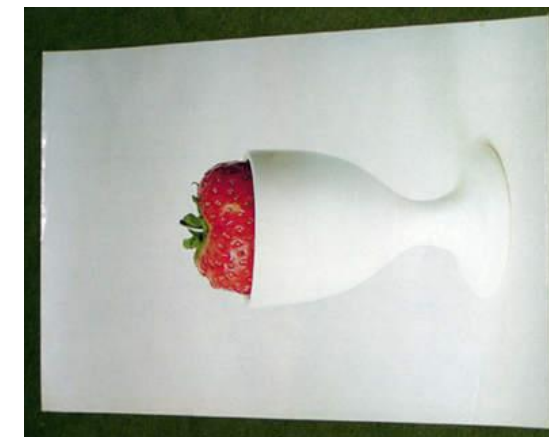
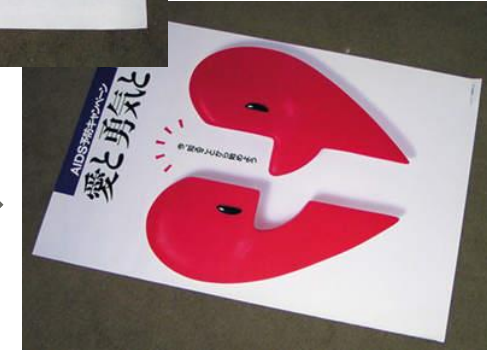
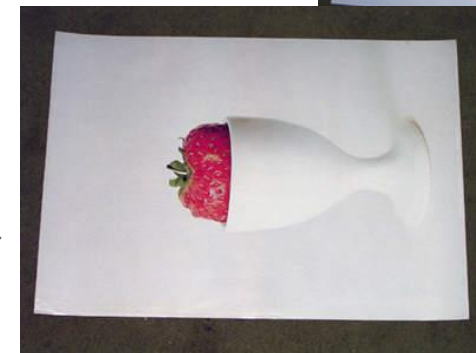
Vyskúšajte si to.

■ Aktivita 5 - cvičenie - fotenie bez odleskov

- Pravidlo: Čím tmavší plagát, dokument fotíte, tým viac ťažkostí vás čaká. Takmer čierny a pritom lesklý v domácich podmienkach dokonca možno ani nenasnímate – bez reflektorov a úplne tmavého pozadia sa to zvyčajne nedá. (Plus fotograf v čiernom, zakrytá tvár a na fotoaparáte čierne rúcho s dierkou pre objektív.
- Ak reprodukuje lesklý plagát, dokument a svieti na vás slnko, môžete sa na plagáte lesknúť. Vzniknú tak svetlé fľaky, ktoré na reprodukcii nemajú čo hľadať. Pri fotení si to nemusíte ani všimnúť, až pri prezeraní fotiek zaplačete nad výsledkom.
- Správne usporiadanie vecí by malo vyzeráť tak, že napríklad na plagát, dokument, svieti slnko z okna a vy ste v tme.
- Nesprávne usporiadanie by vyzeralo opačne – plagát, dokument je na stene v tieni a na protiľahlú stenu svieti slnko.
- Odlesky sa väčšinou retušujú tak ťažko. Ak sa vám to stane, nafoťte radšej plagát znova. **Blesk** - Vstavaný blesk sa pri fotení lesklého plagátu nedá použiť tak, že by ste zároveň dodržali aj pravidlo kolmosti.
- Na plagáte by ste nevideli nič, len odlesk blesku. Na tomto obrázku je plagát, ktorý ani nie je na veľmi lesklom papieri. Tento je lesklejší.

- Ak je tma a vy musíte fotiť bleskom (napríklad sa plagát nedá odniesť na svetlo) musíte ho fotiť zboku.
- Aj pomerne silný bočný pohľad so širokouhlým objektívom prinesie lesky. Ak máte zoom, pritiahnite ho na maximum a fotte zboku. Čo najmenej zboku, len aby ste sa zbavili odleskov blesku.
- S teleobjektívom sa leskov zbavíte zhruba v takomto bočnom pohľade.
- Pri veľmi lesklých a mierne pokrčených plagátoch, dokumentoch vás však odlesky zaženú ešte viac nabok. Ale pri dobrej vôli by sa to retušovať dalo
- Ak môžete, snažte sa ale fotiť plagát, dokument tak, aby aspoň jedna strana bola rovnobežná s okrajom. Ak sa dá vybrať, nech je to radšej tá dlhšia – úbytok svetla blesku bude menej viditeľný.

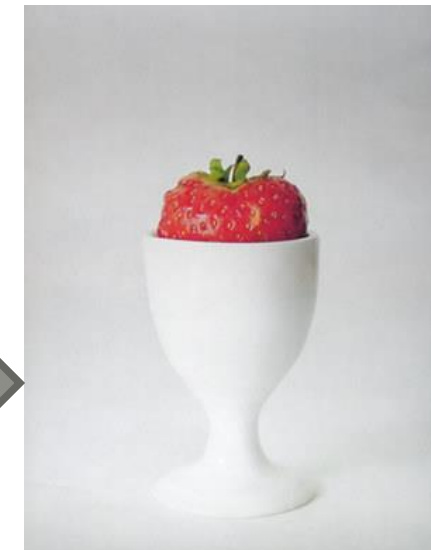
Pozorujte na chvíľu ukážky a vyskúšajte si pár záberov.

■ Aktivita 6 - cvičenie úprava nafotených plagátov, dokumentov v PC

- Ak viete, že plagát, dokument budete fotiť a následne reštituovať, zapíšete si jeho rozmery. Odfotografujete si ho z kolmej polohy. Získate proporcie, ako má vyzeráť pomer strán, pretože keď ho ponaťahujete, aby bol rovný a pravouhlý, stratí sa spravidla skutočný pomer strán. Namiesto hádania, ako asi má vyzeráť môžete zadať správny rozmer, podľa zápasu.
- Keď je plagát odfotený, čaká vás na ňom ešte dosť práce. Retuši sa nevyhnete, pretože to čo má byť biele je sivé, čierne farby sú tmavosivé, nerovná plocha plagátu môže byť tu tmavšia a tam svetlejšia. To všetko sa dá pri troche trpezlivosti retušou odstrániť.
- Starý plagát, dokument, obraz môže byť zažltnutý a potrhaný. Orežte ho, aby nemal okraje a pohrajte sa v dostupnom grafickom programe.
- Ak je plagát kreslený, môžete ho ľahko dokonca aj rekonštruovať.
- Horšie sa rekonštruujú fotky s plynulým motívom. V obrázku je stmavenie dolu pod pohárom – plagát nebol rovný a to je tiež v mieste, ako sa začínal pomaly skrúcať.
- Plynulá sivá plocha nie je tak plynulá, ako by mala byť. Na reprodukciu v domácich podmienkach to však nie je až tak zlé.

Vyskúšajte si to

Aktivita 7 - Záver

- **Nebojte sa experimentovať, nafotografujte si viac záberov z rôznych uhlov, raz s bleskom, inokedy bez. Aspoň jeden záber sa, snád', podarí.**
- **Skúšaním a fotením si tak vytvorte viac záberov snímkov, stiahnite do počítača a dostupnom programe retušujte a vytvorte krátke video nasnímaných fotografií.**

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond
regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VEDY,
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ďakujem za pozornosť !

„Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.“